

suplement educatiu de la revista de lletres L'illa

txt

tardor

2017

núm. 21

La JQCV s'europaïtza

materials educatius
per a l'escola valenciana
bromera.txt

suplement
educatiu de
la revista
de lletres L'illa

materiales educativos
para el aula
bromera.txt

TXT és una publicació d'Edicions Bromera coordinada per Maria Viu

Consell de redacció: Mariló Àlvarez, Marta Estrelles i Maria Viu

Col·laboradors: Gemma Avellan, Xavier Benavent, Clàudia Campos Troncoso, Sandra Capsir, Elena Cívico, Natàlia Espert, Martí Mestre, David Morell i Carmen Ortiz.

Correcció lingüística, maquetació i arxiu gràfic: Edicions Bromera

Disseny gràfic: Enric Solbes

Fotografia: Arxiu Bromera

Redacció i administració: Apartat de correus 147, 46600 Alzira (Ribera Alta), telèfon 962 402 254

Adreça a Internet: www.bromera.com/txt

Correu electrònic: txt@bromera.com

Impressió: PSG

Tirada: 10.500 exemplars

ISSN: 1887-3979 / **DL:** V-635-2007

TXT no s'identifica necessàriament amb els articles dels seus col·laboradors, ni els torna els originals no sol·licitats, ni hi manté correspondència.

TXT autoritza la reproducció dels seus articles si se'n fa esment de la procedència.

Editorial

Sovint es diu que l'educació no s'ha de barrejar amb la política, i en tenim exemples a bastament, però la veritat és que la relació entre l'una i l'altra és més que evident. Per exemple, una de les lleis que l'actual govern de l'estat s'ha compromés a revisar, a instàncies de la major part dels partits de l'arc parlamentari, és la LOMQE, la llei que pretenia assolir un sistema educatiu estable i durador i que, per manca de consens, va aconseguir tot el contrari.

Això pel que fa a l'àmbit estatal, però al País Valencià —perquè, al cap i a la fi, la competència en Educació és encara de les comunitats autònomes...—, també les decisions polítiques acaben afectant el dia a dia de les nostres escoles. La implantació de la jornada continuada, el fallit —per raons, si més no, pintoresques...— decret de plurilingüisme, les aules de dos anys, el funcionament dels centres d'educació especial... són qüestions en què Administració i escola han d'anar de la mà. I de pas, acontentar les expectatives del major nombre possible de famílies, que hi coneixen el seu bé més preuat: els xiquets i les xiquetes. Uns xiquets i xiquetes que són el futur de la societat i que pateixen les conseqüències de la improvisació, la preparació de precipitadament o les poques ganes d'algunes i alguns.

En definitiva, ens trobem de nou davant d'unes circumstàncies en què ens hem de posar a la faena per a tractar de superar els desacords i aconseguir l'escola que volem. Una escola que visca de cara a la societat, i que en siga complementària; una escola solidària i inclusiva que capacite en idiomes i que prepare per a la vida; una escola que forme individus crítics, amb opinió, però també amb coneixements sobre el món que els toca viure; una escola ecològica i científica, respectuosa amb les minories i amb les diferències, que lluiti contra el sexisme i la discriminació. Una escola, en resum, que prepare els nostres fills i filles, els nostres alumnes, per a viure en el planeta tal com se'l trobaran quan siguin grans.

Per sort, a les escoles valencianes el personal docent no para, i treballa incansablement per innovar, integrar i millorar dia a dia. I afortunadament, la tardor sol portar activitats engrescadores, com la Plaça del Llibre o les diverses jornades que organitzen Ceïres,

associacions, ajuntaments, i altres entitats públiques i privades.

En aquest sentit, pròximament se celebrarà la tercera edició de la Trobada de Professorat de Valencià, en aquesta ocasió a Alzira. És, sens dubte, una oportunitat perquè el personal docent pugui traure suc de les ponències i, sobretot, de les seues pròpies experiències en els centres educatius d'arreu del País Valencià, ja que és la mena d'activitat que afavoreix l'intercanvi de punts de vista i la catarsi col·lectiva que tant necessiten els professionals de l'ensenyament de la llengua pròpia.

Molts dels professors i les professores que acudirán a la trobada formen part del cos docent i examinador de les proves de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià, un altre dels àmbits de l'ensenyament que sovint es veu influït per la configuració del govern en cada moment. Fet i fet, potser no cal esperar-se, simplement acceptar que educació i política són conceptes indestruïbles.

Flaixos

Alumnes adoctrinats?

La situació política a Catalunya ha portat el govern central a fer afirmacions tan perilloses com que els docents catalans adoctrinen el seu alumnat. Ràpidament, l'efecte contagi s'ha estès a casa nostra. Segurament qui llança aquests missatges no avalua l'abast demolidor que poden tindre en un col·lectiu en el qual es basa el futur de la societat.

SIMO i les TIC

SIMO Educación 2017, que ha tingut lloc a Madrid, és un referent en innovació tecnològica per a les escoles, amb destacada presència d'equips docents i directius d'escoles valencianes. La fira ha mostrat ponències, tallers pràctics i jornades de formació en tots els nivells, amb intercanvi d'experiències entre professorat i empreses de 18 països. Enguany, les propostes relacionades amb la robòtica i la programació, però també l'ús de drons en l'ensenyament, han atret la major part del públic.

El Pla Ediïcant d'Educació

Més de 150 municipis podrien acollir-se al Pla Ediïcant que ha engegat la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport per a construir i millorar escoles. Aquest pla pretén agilitzar els tràmits per a dur a terme aquestes mesures, però també que els ajuntaments que s'hi sumen puguin avançar a l'hora de gestionar els expedients per a les actuacions prioritàries als centres educa-

tius. Els hauran de sol·licitar adscriure-s'hi, i la Generalitat generarà el crèdit a què els ajuntaments s'acolliran. Educació ha previst un pressupost de 213 milions d'euros per a 2018 en matèria d'infraestructures educatives, dels quals més de la meitat els aportarà aquesta conselleria.

Les extraescolars de la jornada continuada seran de pagament

A un any de la implantació en un gran nombre d'escoles, la norma que regula la jornada continuada s'ha trobat amb les primeres dificultats. I és que l'aposta d'Educació per la gratuïtat obligatòria de les activitats extraescolars obviava el fet que, en molts casos, ja hi

havia activitats de pagament organitzades, i la norma n'impedia la realització. I és que la impossibilitat de cobrar a les famílies per les activitats fetes abans de les cinc de la vesprada ha donat com a resultat una oferta sense contingut, simplement lúdica, i sovint l'extraescolar s'ha limitat a deixar els xiquets al pati, tal com han denunciat algunes famílies.

Matrícula rècord en les proves de valencià

La primera fase de les modificacions en la tipologia de les proves de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià va tindre lloc el passat mes de juny, amb la implantació dels nous models per als nivells A2 i B1. Aquest novembre hem assistit a l'última convocatòria dels nivells amb més demanda, el Mitjà i el Superior, amb un registre de 52.159 matrícules entre tots els nivells. Sembla que aquesta ha esdevingut una mena d'última oportunitat per a moltes persones que volen traure's els títols esmentats. Qui no té algun conegut o coneguda que s'examina?

Educ@webs

Una nova proposta per a emocionar amb la lectura

<http://www.bromera.com/emocionat/>
Emociona't és la nova proposta de Bromera per a fer de la lectura una experiència d'aprenentatge emocionant per a l'alumnat i el personal docent. En aquesta web trobareu vídeos amb consells i estratègies de foment lector, així com entrevistes a escriptores i escriptors, tutorials per a fer *booktubes*, etc. A més, també hi ha espai per a articles, recursos i altres informacions per a gaudir de l'experiència de llegir tant a casa com a l'aula.

Premis per a docents innovadors

El XIX Premi d'Experiències d'Innovació Educativa que organitza l'Ajuntament d'Alzira ja té guanyadors. Els projectes guardonats han sigut «Inclusió: fem un musical a la nostra escola», del CEIP Ausiàs March d'Alzira, i «Reset: quan perdem la memòria (Una experiència multidisciplinària de teatre robòtic)», realitzat per l'IES La Torreta d'Elx.

El Marc europeu comú de referència per a les llengües

David Morell

No és estrany que, entre els docents, el Marc europeu comú de referència (o MECR) siga un tema de conversa: «Heu fet una ullada al material nou de Bromera per a la Junta Qualificadora?», «Sabeu si s'ajusta al MECR?». Per la banda de l'alumnat, el que se sol trobar és confusió. Els aprenents de llengües han sentit parlar del MECR, o del Marc, o del Marc europeu comú de referència, però no tenen una idea clara de què és. Saben que té a veure amb el disseny del material, amb l'Administració, amb les convalidacions, però la noció és vaga. En aquest article en parlem.

ciutadans europeus que tenen una llengua materna diferent de la nostra. Les administracions són conscients d'això, i els darrers anys s'ha treballat molt perquè l'ensenyament de llengües arribe a tothom, de manera que l'oferta d'aprenentatge d'idiomes hui en dia és molt àmplia. Àmplia des de diversos punts de vista: el ventall d'idiomes que s'imparteixen és cada vegada major, el nombre d'entitats que ofereixen cursos de llengua és considerable, i el grau de concreció de cada curs pel que fa als objectius i als continguts augmenta.

Els beneficis de tota aquesta oferta educativa són indiscutibles, però també ha originat algun maldecap. Quin títol ens permet demostrar un coneixement més elevat de la llengua, el nivell intermedi de català o el mitjà de la Junta Qualificadora?, el Trinity ISE I o el First Certificate de la Universitat de Cambridge? Vivim en una societat globalitzada, però també burocràtica. Els coneixements s'han de justificar amb certificats, i els certificats han de ser homologables amb altres certificats, per a la qual cosa cal que hi haja uns estàndards. El Marc europeu comú de referència per a les llengües és un document impulsat pel Consell d'Europa. La finalitat és proporcionar unes bases comunes per a l'elaboració de programes de llengua, orientacions curriculars, exàmens, llibres de text,

etc. a tot Europa per mitjà de la descripció detallada del que han de saber fer els aprenents per a comunicar-se amb efectivitat.

Els nivells del MECR

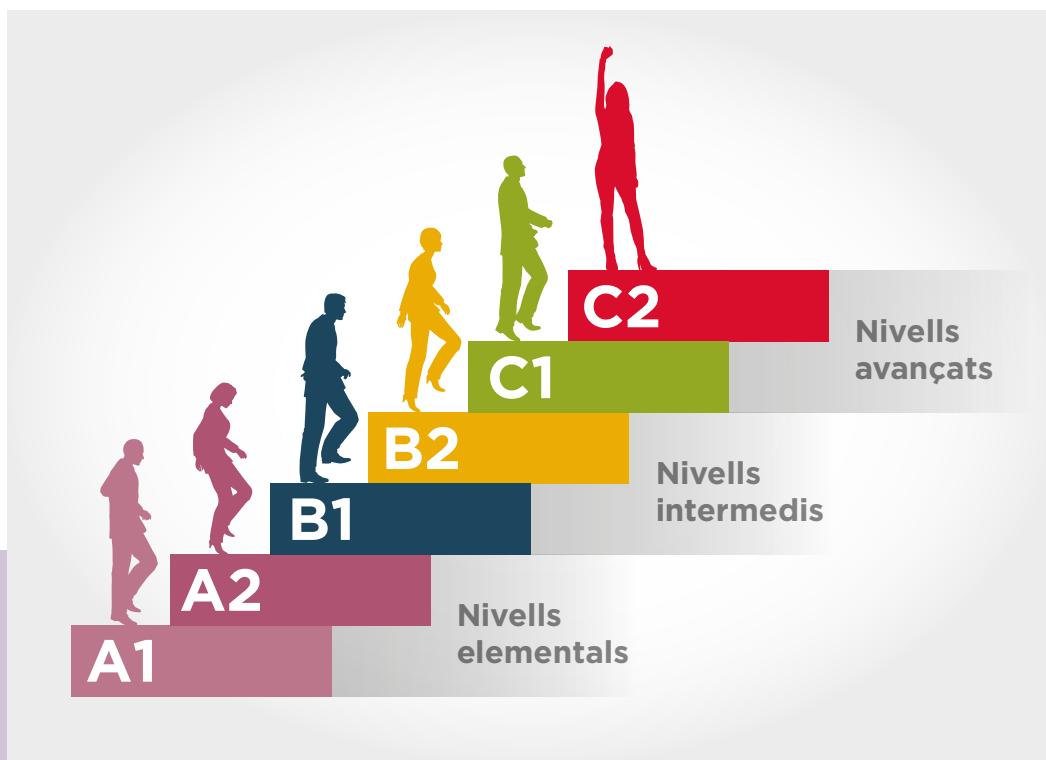
El Marc és una eina molt útil per a l'administració educativa, per al disseny de cursos, per al professorat, per a la formació de personal docent i per als organismes examinadors. A partir dels continguts tractats i els objectius perseguits, deïneix sis nivells de coneixement lingüístic homologables (A1, A2, B1, B2, C1 i C2), la qual cosa facilita el reconeixement mutu de les titulacions obtingudes en països diferents. Ara bé, el Marc no és cap mètode d'ensenyament-aprenentatge de llengües en si mateix, sinó un document que analitza com s'adquireixen els idiomes i quins coneixements i habilitats cal posar en marxa per a comunicar-se en qualsevol situació. Per tant, està obert a l'aplicació de diverses metodologies amb la finalitat que els aprenents puguin assolir la màxima competència lingüística.

Al remat, el Marc europeu comú de referència és un document de treball destinat a posar ordre on hi havia dispersió, de manera que qualsevol ciutadà europeu tinga una referència clara de les habilitats comunicatives que ha de dominar per a ser competent en cada un dels sis nivells.

L'Europa multilingüe

Europa és un continent ric en diversitat lingüística, format per estats que, en la major part, són multilingües, i amb fronteres lingüístiques que sovint no coincideixen amb les fronteres polítiques. La mobilitat geogràfica dels habitants d'Europa, afavorida pels tractats de la Unió, ha fet que les persones tinguem un interès creixent per aprendre les llengües de l'entorn. Això ens permet desenvolupar-nos amb solvència quan viatgem, ens obri portes en el mercat laboral, i ens dóna eines per a cooperar i interactuar amb

El Marc deïneix sis nivells de coneixement lingüístic homologables (A1, A2, B1, B2, C1 i C2), però no és cap mètode d'ensenyament-aprenentatge de llengües en si mateix.

Les noves proves: calendari i aspectes pràctics

D. M.

La JQCV va ser creada el 1985 amb la finalitat de certificar els coneixements de valencià. L'any següent, el 1986, es van fer els primers exàmens, als quals es van presentar vora 4.000 aspirants. Això contrasta amb les xifres actuals, amb aproximadament 50.000 examinands. En aquests trenta anys, l'evolució de les proves ha estat mínima, cosa que ha afavorit una certa inèrcia tant en la preparació dels exàmens com en l'avaluació. De fet, no és gens estrany trobar persones que han aconseguit algun dels títols però no mostren una capacitat efectiva per a la comunicació en valencià.

Conscients que calia una revisió i una actualització de les proves, la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i la Direcció General de Política Lingüística i Gestió del Multilingüisme van presentar al gener d'enguany els nous models d'examen. El treball ha sigut exhaustiu i la nova classificació en sis nivells afavorirà l'homologació i la validació d'altres certificats.

Això ha sigut possible gràcies a l'adequació al *Marc europeu comú de referència per a les llengües*. Si bé la correlació de nivells ja existia (Oral = A2, Elemental = B1, Mitjà = C1

i Superior = C2), l'estructura actual és molt més diàfana i va més enllà, perquè ha motivat que les editorials renoven els materials i els hagen hagut de repensar. O fins i tot, que hagen omplert algun buit, com el de l'A1 i el B2.

Repensar els materials és un exercici saludable. Permet detectar les deficiències i treballar els continguts i les habilitats lingüístiques a partir de principis pedagògics més efectius. Fet i fet, el MECR insisteix en una idea que tots sabem, que el domini oral d'un idioma és fonamental per a moure's amb solvència. Només cal viatjar per a ser conscient de com és d'important parlar per a relacionar-se amb els altres, i com de frustrant és per al viatger no saber fer-ho. Tindre coneixements gramaticals d'una llengua és bo, és una ajuda, però ni de bon tros ha de ser una prioritat. En paraules de Marzá: «Tot està enfocat a ajudar la gent a parlar i escriure en valencià, no com abans, que tot se centrava a saber regles gramaticals i excepcions lingüístiques. Ara tenen un enfocament clarament comunicatiu, passem, per tant, d'un model que no garantia l'ús de la llengua a un model que incentiva a usar la llengua».

Calendari d'aplicació

Els nous exàmens s'estan introduint de manera progressiva. El juny passat van tindre

lloc les primeres proves dels certificats A2 i B1, que van coexistir amb les del Grau Mitjà i les del Grau Superior. La resta de nivells, per la seua banda, s'incorporaran el 2018: B2, C1 i C2, i els títols anteriors desapareixeran definitivament. El nivell A1, en canvi, no disposarà de prova, sinó que s'obtindrà assistint a cursos específics en universitats, ajuntaments i altres centres.

L'avaluació i les homologacions

Pel que fa a l'avaluació, i a qui l'ha de dur a terme, la Conselleria té la intenció de formar un equip d'examinadors de manera constant, per tal que tinga les eines necessàries que n'asseguren l'objectivitat. Els requisits per a ser examinador aniran en funció de cada nivell i es rebrà formació específica sobre criteris de correcció i avaluació, sobre aspectes del MECR i sobre la manera de funcionar de les convocatòries.

I si ja es disposa d'algun títol, partint de l'esperit estandaritzador del MECR, la JQCV ha redefinint la llista d'homologacions i ha inclòs els certificats expedits per les universitats públiques valencianes, així com les que estan integrades en la CIEACOVA (Comissió Interuniversitària d'Estandarització d'Acreditacions de Coneixements de Valencià).

Les primeres proves dels certificats A2 i B1 han tingut lloc enguany, mentre que la resta de nivells s'incorporaran el 2018: B2, C1 i C2.

Nosaltres interaccionem, vosaltres interaccioneu...

Maria Viu

Una de les novetats de les proves de la Junta Qualificadora de Coneixements de València és la inclusió de l'apartat d'interacció entre els parlants, no sols amb la persona examinadora. En realitat, algunes de les entitats oficials que acullen proves equivalents –com ara les EOI o les universitats adscrites a CieaCOVA– fa anys que valoren el coneixement de les llengües per mitjà d'aquest apartat, que ha sigut acollit amb sensacions diverses tant per part d'examinadors com pels examinands.

Tradicionalment, el sistema educatiu valencià –i l'espanyol en general– s'ha caracteritzat per un ensenyament-aprenentatge de les àrees lingüístiques basat quasi exclusivament en el codi escrit. Tant és així que no és difícil trobar, encara en l'actualitat, persones que han cursat més de huit anys una llengua en la qual no són capaces ni de mantindre una conversa bàsica com ara presentar-se o parlar sobre l'oratge. És aquesta una situació absolutament anòmla, més encara quan, ñns i tot, ocorre en el cas de persones castellanoparlants que viuen al País Valencià, i que, per tant, conviuen en menor o major mesura amb els dos sistemes lingüístics. Qui no coneix alguna persona que té el Mitjà, però que no sap ni explicar què va fer el dia anterior sense incloure

La inclusió d'un apartat d'interacció en les proves de la Junta Qualificadora de ben segur obligarà a replantejar algunes de les dinàmiques seguides a les classes.

alguna castellanada o amb la fonètica pròpia de la llengua oficial de l'estat?

Això ocorre, és cert i fàcil de comprovar, per més que a les escoles es tracta de posar-hi remei en els darrers anys amb la incorporació de professorat competent en les llengües objecte d'ensenyament –sobretot en anglés, tot s'ha de dir... I és per aquesta raó, per la necessitat de professionals de tots els camps que siguen capaços d'expressar-se oralment amb solvència, que les proves de la Junta Qualificadora aposten per avaluar la interacció entre els parlants. Segons el MECR la interacció permet que les persones examinades hagen de «planificar l'acció, equilibrar els recursos lingüístics (adaptant-se a la parella) i compensar les deficiències de l'altre durant l'execució, controlar els resultats i fer les correccions necessàries», és a dir, ser capaces d'improvisar en la llengua objecte d'aprenentatge, ser competents.

De cara als examinadors i examinadores, estem davant d'una avaluació més complexa que si fóra una simple prova oral –no es tracta només de llegir en veu alta i parlar d'un text prèviament llegit– per a la qual disposen d'una rúbrica que han de conèixer

a fons, ja que avalua molts ítems diversos. Pel que fa a les persones que s'examinen, encara que d'entrada sembla que aïg una dificultat extra, en realitat el que fa és determinar qui és verdaderament competent, capaç d'adaptar-se a la situació comunicativa... competentment parlant!

Quina rellevància té un examen?

En realitat, molta. El fet d'haver inclòs un apartat d'interacció en les proves de la Junta Qualificadora de ben segur ha de fer que el professorat de les escoles de persones adultes i de cursos adreçats a superar aquestes proves es replantege algunes de les dinàmiques seguides a les classes. Efectivament, un examen de la competència oral interactuant amb una altra persona s'ha de preparar a classe, per tant, és més que probable que aquest fet tan simple vaja en favor d'un canvi metodològic més que necessari, imprescindible, perquè d'una vegada per totes assistir a una classe de llengua signifique la possibilitat d'aprendre llengua. Que no n'era, aquest, l'objectiu?

La (difícil) correcció de les proves orals

M. V.

Qualsevol persona que es dedique a l'ensenyament sap que la part que provoca conflictes més sovint a les aules és l'avaluació. El professorat coneix massa bé la utilitat limitadíssima de les preguntes de resposta tancada, i fins a quin punt donen més informació les respostes obertes sobre els coneixements i la manca d'aquests de l'alumnat. Però també és cert que la primera tipologia redueix substancialment l'aparició de queixes, reclamacions i conflictes diversos. I si les proves escrites són difícils de corregir... què podem dir de les orals! En un context així, benvingudes siguin les rúbriques d'avaluació. I sí, també les de la llengua oral.

Ja s'ha dit que el *Marc europeu comú de referència* proposa el grau de coneixement mínim que ha d'assolir un parlant per a obtenir la capacitat en cada un dels nivells en què es divideix. Es tracta de proporcionar una eina que ajude a avaluar una part de les habilitats lingüístiques que l'ensenyament tradicional deixava de banda, però que l'aplicació de metodologies basades en un enfocament més comunicatiu de l'aprenentatge lingüístic ha portat al primer pla.

És evident que l'avaluació d'aquesta habilitat és d'una complexitat gran, segurament

més que la correcció de la llengua escrita o, almenys, diferent. Si en la part escrita de les proves s'han de tindre en compte aspectes com l'adequació, la coherència, la cohesió, la correcció lingüística o la pulcritud, pel que fa a la part parlada s'han de vigilar els mateixos aspectes i, a més, d'altres relacionats amb la fonètica o la capacitat d'estructurar adequadament el discurs, d'aportar idees o arguments, o d'adaptar les afirmacions o les respostes a la interacció comunicativa. La dificultat afegida ve donada pel fet que la intervenció s'ha d'avaluar de manera immediata, sense possibilitat, almenys de moment, de visionar-la per segona o tercera vegada; sense possibilitat, per cert, de rectificació.

Apliquem-hi les rúbriques

Afortunadament, hi ha les rúbriques, que, en el moment d'avaluar la competència lingüística d'un parlant, fan un paper més rellevant encara que en les proves escrites. Quan una parella de docents examina de la prova oral, disposa d'una plantilla en la qual ha d'annotar tantes característiques de la *performance* lingüística dels aspirants com siga possible. D'una banda, la divisió en seccions –Compe-

tència comunicativa i Competència lingüística– i la descripció exhaustiva de microhabilitats o destreses facilita l'aplicació de criteris concrets; d'altra banda, el fet que es proporcione una guia dels continguts gramaticals que s'haurien de poder dominar tant en els parlaments individuals com en les interaccions en cada nivell facilita la presa de decisions justes i les avaluacions objectives per part del personal examinador, i, de passada, serveix per a justificar també davant de qui calga el motiu d'aquestes decisions.

De manera indirecta, l'avaluació de les habilitats orals ha de repercutir, necessàriament, en la manera de preparar les proves. I per consegüent, en el disseny dels materials –llibres, materials digitals i audiovisuals– que es faran servir a les aules. I aquesta és una bona notícia, ja que la introducció de noves metodologies en l'ensenyament-aprenentatge de la llengua ens han de posar, per fi, al nivell dels països del nostre entorn. Ens han d'ajudar, per fi, a ser un país plurilingüe.

L'avaluació de les habilitats orals ha de repercutir en la manera de preparar les proves i en el disseny dels materials que es faran servir a les aules.

La correcció de les proves escrites

Natàlia Espert

En totes les proves de coneixements de valencià de la JQCV s'avaluen, amb diferent percentatge segons el nivell, la comprensió oral, la comprensió escrita, l'expressió escrita i el coneixement de les estructures lingüístiques. Per tant, a més de la part d'expressió i interacció orals, els exàmens consten d'una part escrita. En la part de coneixements gramaticals i lèxics les preguntes són de resposta tancada i, evidentment, corregir-les no suposa cap dificultat per a l'examinador; però, quins criteris se segueixen per a avaluar les produccions escrites? En aquest article ho sabrem.

Són diversos els criteris que cal tindre en compte a l'hora d'avaluar la part de producció escrita i, encara que en general són els mateixos, s'han d'adaptar als diferents requeriments de cada nivell. Per a poder revisar aquesta part dels exàmens de la manera més objectiva possible, l'examinador disposa d'una mena de rúbrica en què apareixen els diferents aspectes que l'examinand ha d'haver tingut en compte quan ha redactat els textos. A més, quan se'n fa la revisió caldrà especificar cada error de quin tipus és.

Els criteris d'avaluació

Els criteris de què parlem són: l'adequació, la coherència, la cohesió, la correcció gramatical, la variació i la presentació del text. Ara els veurem amb més deteniment.

Adequació

Pel que fa a l'adequació, s'avalua que s'haja utilitzat un registre adequat, en aquest cas ha de ser estàndard i formal. A més, el pro-

La correcció gramatical és només un dels criteris d'avaluació de les proves escrites, també es valoren l'adequació, la coherència, la cohesió, la variació i la presentació.

pòsit i l'objectiu del treball han de ser clars, i cal utilitzar una variant adequada. També es té en compte si s'utilitzen les fórmules i els girs estilístics propis de cada comunicació.

Coherència

En el text s'avalua que la informació estiga ben seleccionada, amb idees clares i rellevants i que progresse lògicament. També és important que l'estructura del text siga l'adequada, amb les parts clares, amb una introducció i una conclusió adequades, i que els paràgrafs estiguen ben estructurats.

Cohesió

És molt important que els signes de puntuació estiguen ben utilitzats. També cal tindre

cura a l'hora d'utilitzar correctament els enllaços, els pronoms anafòrics, els temps verbals, els determinants... A més, cal ordenar correctament els elements de l'oració.

Correcció gramatical

Evidentment, la correcció ortogràfica, sintàctica i lèxica és una de les parts que més es té en compte a l'hora d'avaluar una producció escrita. En cada nivell es tindran en compte els continguts gramaticals recollits en el programa corresponent.

Variació

Pel que fa a la variació, s'avalua el grau de complexitat del text: la riquesa i la precisió lèxica, els recursos estilístics que s'han utilitzat, etc.

Presentació del text

Aquest és un aspecte que no sempre té en compte la persona que s'examina, però que, tanmateix, també és important a l'ho-

Els criteris d'avaluació de les produccions escrites són sempre els mateixos, però les exigències s'adapten als requeriments de cadascun dels sis nivells (A1, A2, B1, B2, C1 i C2).

Però, què implica fer un bon resum?

El primer aspecte i més important és la comprensió correcta del text. Si el text no s'ha comprés totalment i correctament, difícilment es podrà fer un resum apte.

A més, cal ser capaç de reformular i sintetitzar el text de partida (sense copiar) i de reproduir el contingut i l'organització del text original, i cal fer ús de mecanismes de cohesió com ara els marcadors textuais, els connectors i la puntuació.

És important ajustar-se a la informació que dóna el text, amb menys paraules i sense valorar-ne la informació ni comentar-la personalment. I hem de tindre en compte que un resum no és un esquema.

Per tant, què avaluem en un resum?

Cal arribar a la plenitud del text amb el mínim de paraules. Allò que el fa divers de l'original i que demostra la competència lingüística de qui l'escriu és la varietat de recursos lèxics i sintàctics que s'utilitzen per a expressar el mateix que diu el text original. Cal no incloure en el resum valoracions ni informació nova. S'ha de comprendre el missatge del text i reproduir-lo sense desviar-se del sentit del text original.

A més, la informació s'ha de tractar de manera transparent, i l'estructura interna i els paràgrafs del text s'han de correspondre amb les diferents parts del text original.

Criteris d'avaluació del resum

Tenint en compte tots aquests aspectes, a continuació veurem quins són els criteris de correcció en el cas del resum.

Comprensió i capacitat de síntesi

El resum ha de contindre totes les idees principals completes. A més, ha d'estar ben estructurat i seguir l'ordre lògic del text original. Cal utilitzar recursos per a explicar cla-

rament el contingut del text, sense copiar frases senceres, i usar connectors i marcadors textuais propis d'un resum, i no d'un esquema.

Cohesió

S'avaluarà la relació sintàctica i semàntica de les frases del text mitjançant els mecanismes de pronominalització, determinants, puntuació, connectors, concordances i relacions semàntiques.

Correcció

S'avaluen les incorreccions ortogràfiques, morfosintàctiques i lèxiques que es recullen en el programa de cada nivell. El text ha de ser correcte des del punt de vista ortogràfic, morfosintàctic i lèxic.

Altres qüestions ortogràfiques

Un aspecte important i que pot causar dubtes en els exàmens són els canvis que s'han produït recentment en la nova ortografia de l'IEC. A l'hora d'avaluar es consideraran correctes tant aquestes formes com les anteriors a la reforma de la normativa, tanmateix, es penalitzarà en cas que l'examinand no siga coherent a l'hora d'utilitzar-les.

Per exemple, en el cas dels accents diacrítics els dos sistemes són actualment correctes. La nova gramàtica de l'IEC redueix els accents diacrítics a 15, per tant, si la redacció és coherent i només s'accentuen aquests 15 mots, no es penalitzarà. Però si de la resta se n'accentuen alguns i altres no, es considerarà que s'aplica el sistema antic, i per tant, es penalitzaran els que no estiguen accentuats.

Pel que fa a algunes construccions que passen a ser correctes només en àmbits informals, com és el cas del canvi i caiguda de preposicions davant de *que*, cal anar amb compte perquè com que a l'examen, sobretot en els nivells C1 i C2, es demana un registre formal, s'han de penalitzar.

Com hem vist, són molts els aspectes que cal tindre en compte a l'hora d'avaluar l'expressió escrita a banda de la correcció gramatical, i al mateix temps, tots aquests aspectes són imprescindibles per a arribar a aconseguir un apte que certifique el domini de la llengua en qualsevol dels nivells.

ra d'avaluar una producció escrita en un examen. La presentació del text ha de ser clara, amb marges, encapçalament i peu ben delimitats. A més, es tindrà en compte la varietat i l'adequació en els recursos tipogràfics.

La prova de resumir un text

A banda de la producció escrita de què hem estat parlant fins ara, en la majoria dels nivells caldrà fer el resum d'un text proposat. En aquest cas, a més de tots els aspectes que hem vist per a la prova de redacció, cal tindre presents algunes consideracions.

En primer lloc, és imprescindible tindre clar què és un resum. Resumir significa sintetitzar un text prioritant les idees principals que es volen transmetre i deixant de banda els detalls insignificants de manera que el producte final siga un altre text fidel al contingut informatiu de l'original, cohesionat i ben estructurat.

Assegura't l'èxit de les proves!

Organitzats per nivells, amb els llibres *De dalt a baix* pots preparar-te per a aconseguir els títols

A1-A2

B1

B2

C1

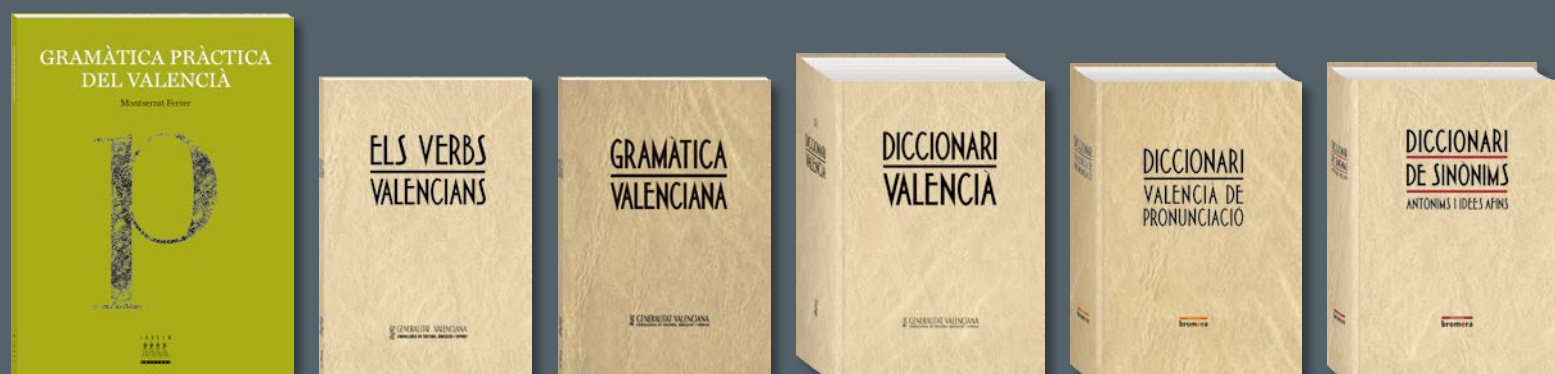
C2

Materials aptes per a la preparació de les proves de:

- Amb recursos sonors i solucions descarregables.
- Per a preparar les proves en grup o individualment.
- Aprendràs escoltant, parlant, llegint i escrivint.

Altres materials per a preparar les proves de la Junta Qualificadora de Coneixements de València

És positiva l'aplicació del MECR a les noves proves de la JQCV?

Les noves proves de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià ja són una realitat. Els nous models responen a una homologació dels nivells dins del *Marc europeu comú de referència* i, alhora, a una reorientació pràctica i comunicativa de la llengua. Són molts, tant examinands com examinadors, tant aprenents com professionals en el camp lingüístic, els que es pregunten pels efectes dels canvis. Aprovar serà més fàcil o més difícil? Com hauran de modificar la manera de fer classes? Quins altres efectes tindran les modificacions? Ací podeu llegir diverses opinions sobre això.

Carmen Ortiz

Examinanda de les noves proves de la JQCV

Des del meu punt de vista no hi ha dubte: calia l'actualització del sistema d'avaluació per a obtenir els certificats de la JQCV.

El plantejament d'estimació de les proves, òns ara puntuades a partir dels errors, ha tingut un caràcter eliminatori. Enfrontar-me a aquells qüestionaris em feia por, inseguretat i, com a conseqüència, la retracció en l'ús de la llengua.

L'adequació al MECR de les noves proves ha suposat per a les persones que ens hem examinat l'obertura de portes a una llengua, al meu paréixer, molt seductora. El sistema de qualificació es basa en la valoració del coneixement, de la utilització efectiva de la llengua, l'autonomia lingüística... La realització d'aquests tipus d'exàmens m'ha oferit l'oportunitat d'exposar els meus coneixements amb confiança en mi mateixa.

Considere que la normativa del MECR és un gran pas cap a la promoció del valencià, que afeït a la seducció pròpia d'aquesta llengua et fa gaudir del seu aprenentatge i desitjar avançar pels seus nivells.

Gemma Avellan

Professora de cursos de JQCV a la UPV

L'adaptació de les proves de la Junta Qualificadora de Coneixements del Valencià fa que ens situem al nivell de la resta de llengües europees, que es basen en el *Marc europeu comú de referència de les llengües*.

Això, en l'ensenyament de llengua ha suposat el canvi del saber al saber fer. Així doncs, les classes ara representen la interacció comunicativa entre els aprenents. El coneixement gramatical és important però ara n'és un contingut "conseqüència", atés que el centre és l'assoliment d'una competència comunicativa exitosa, mitjançant la creació de situacions de parla.

És evident que al professorat dels cursos de valencià se'ns presenta un gran repte en forma de canvi de la dinàmica de les classes. Ara la nostra missió ha de ser portar l'alumnat cap a l'assoliment d'estratègies adequades per a arribar a un nivell competent de comunicació. Cal deixar-los el protagonisme i impulsar-ne l'autoaprenentatge, amb un paper menys actiu quant a la transmissió de continguts, però potser més important pel que fa al guiatge de futurs parlants de valencià.

Xavier Benavent

Tècnic lingüístic d'Aviva Burjassot

Ser tècnic lingüístic i estimar les llengües, la teua en especial, fa que sovint la gent del teu voltant no puga evitar demanar-te sobre aspectes del valencià que els fan dubtar. Una d'aquestes qüestions, la més repetida en els darrers mesos, ha estat sobre la difusió (o facilitat) de les noves proves de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià. Finalment adaptades al *Marc europeu comú de referència*, les proves volen avaluar la llengua en contextos de comunicació reals, per la qual cosa es demanarà a l'examinand que tinga un control determinat per a desenvolupar les seues habilitats lingüístiques de manera efectiva en un context habitual de la llengua. Lluny de la descontextualització de qüestionaris en format test, les noves proves volen ser justes en l'avaluació de les persones que saben usar la llengua amb els diferents nivells (la JQCV n'avaluarà cinc: A2, B1, B2, C1 i C2) que proposa el *Marc europeu*. Les proves posaran la llengua, per tant, al servei de la comunitat i faran abandonar l'ensenyament del valencià com un reguitzell d'exceptacions gens representatives.

Martí Mestre Melià

Professor de Didàctica de la Llengua

L'adaptació de les proves de la JQCV al MECR ha esdevingut un pas important en l'equiparació del valencià a qualsevol de les llengües europees. Aquest procés ha marcat una renovació dels materials d'aprenentatge, com és el cas dels llibres *De dalt a baix*, enfocats estrictament a l'adquisició de la competència comunicativa dels aprenents, evitant centrar-s'hi únicament en els aspectes purament gramaticals. De fet, la gramàtica no es concep com a finalitat, sinó com un dels recursos essencials per a ser funcionals en valencià, juntament amb el domini dels aspectes discursius, sociolingüístics i estratègics. Aquest canvi de perspectiva ha permés centrar l'atenció, sobretot, en l'adquisició de les macrohabilitats i microhabilitats lingüístiques que formen part de qualsevol intercanvi comunicatiu real (una interacció, per exemple), cosa que alhora prepara l'aprenent per a l'èxit en qualsevol de les proves oficials. Tot plegat es treballa amb un llenguatge de proximitat i amb temàtiques motivadores i actuals sempre partint de les nocions establides per la JQCV.

La xarxa indestructible de l'ensenyament en valencià

Elena Cívico

La III Trobada de Professorat de València, organitzada per la Fundació Bromera per al Foment de la Lectura, va congrega a la Casa de Cultura d'Alzira vora dues-centes persones amb la clara vocació de formar part d'una xarxa de professorat capçat en el foment de l'ús de la llengua, la cultura i la lectura en valencià. Un encontre que ha deixat constància, una vegada més, de la implicació del personal docent en l'ensenyament en valencià i l'estima que senten per la llengua pròpia.

Cada persona exerceix una influència en el seu entorn més pròxim. Més encara si la referència espacial és una aula i el professorat de valencià és a l'epicentre d'aquesta. A valorar la llengua pròpia no només se'ns hauria d'ensenyar a l'interior dels centres educatius, sinó que també són indispensables la família, l'entorn i les institucions públiques per a fer-ho possible. No obstant això, el paper que exerceixen els ensenyants a l'hora de transmetre l'estima per la llengua és indiscutible.

Amb la celebració de la **III Trobada de Professorat de València** s'ha fet una clara aposta per la promoció, la posada en funcionament i la consolidació d'una xarxa de professorat que fomenti l'ús de la llengua, la

Amb la III Trobada de Professorat de València s'ha fet una clara aposta per una xarxa de professorat que fomenti l'ús de la llengua, la cultura i la lectura en valencià.

cultura i la lectura en valencià. És per aquest motiu que vora dues-centes persones es congregaren els passats 1 i 2 de desembre a la Casa de Cultura d'Alzira amb la intenció de compartir experiències al voltant de l'ensenyament en i del valencià. Punts de vista, impressions i coneixements compartits que han estat el resultat del transvasament d'informació entre els ponents i els alumnes que han intervingut durant les dues jornades.

Una selecció acurada de ponents

L'activitat, organitzada per la Fundació Bromera per al Foment de la Lectura en estreta col·laboració amb l'Institut Municipal d'Arxius i Biblioteques de Gandia, Escola Valenciana i les regidories de Cultura i Educació de l'Ajuntament d'Alzira es va convocar sota l'encoratjador lema «Ensenyar i estimar el valencià amb les eines presents i de futur».

Va ser el reconegut escriptor i traductor de clàssics Joan Francesc Mira l'encarregat d'engrescar els assistents amb un discurs inaugural que va titular «Llengües, països, literatures». A continuació, el doctor en Psicologia i president d'Equality Language European Network (ELEN) Ferran Suay i Immaculada Cerdà, cap de la Unitat de Normalització Lingüística de la Diputació de València, debateren sobre els usos socials de la llengua.

A més, els joves bibliotubers de 17 i 9 anys, respectivament, Marta Botet i Òscar Gual aportaren un bon grapat d'estratègies durant les seues intervencions sobre com fomentar la lectura en l'àmbit familiar. A continuació, el lingüista Eugeni S. Reig, la cap del Departament de València de l'IES Rei En Jaume d'Alzira, Pura Santacreu, els mestres Jacqueline Chacón i Dídac Botella, el psicopedagog Enric Queralt i la doctora en Filosofia i Ciències de l'Educació Carmen Agulló aprofundiren en com treballar la llengua per a fer-la atractiva a l'alumnat. L'activitat va finalitzar amb un dinar al restaurant La Gallera, cortesia de l'organització, amenitzat pel grup de música Tardor. Durant les activitats, els assistents van poder gaudir de l'exposició «Cinquanta anys construint un model d'escola en valencià», del Col·lectiu de Mestres Jubilats Freinet i Escola Valenciana, que es va instal·lar al claustre de la Casa de Cultura d'Alzira per a l'ocasió.

La trobada, que se celebrarà en 2018 a Burjassot, és una activitat formativa homologada per la Conselleria d'Educació, Cultura, Investigació i Esport que ha comptat amb el suport de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i la Direcció General de Política Educativa.

La Casa de la Cultura d'Alzira ha acollit la III Trobada de Professorat de València.

Nous reptes per a animar a la lectura

Sandra Capsir

Actualment són tantes i tan variades les ofertes d'oci que els joves tenen a l'abast que sembla que la lectura, per si mateixa, no acaba de ser prou atractiva. Revertir aquesta situació és un repte i una preocupació compartida per molts docents. Per això la proliferació de diverses fórmules, cada vegada més originals i innovadores, que tracten de convertir l'experiència individual de llegir en un acte col·lectiu, enriquidor i que permeta un aprenentatge proactiu. És en aquest context que naix el Programa d'Animació a la Lectura de Bromera.

El Programa d'Animació a la Lectura de Bromera inclou una sèrie de recursos, dirigits a professorat i alumnat, a partir dels quals es mira d'enriquir l'experiència de llegir i aconseguir un treball més dinàmic i transversal de les lectures. D'una banda, el programa inclou les habituals trobades amb els creadors dels llibres i amb gent vinculada amb el món de l'animació. Es tracta de sessions gràcies a les quals l'alumnat entra en contacte amb professionals de l'escriptura i la il·lustració i comparteix totes les inquietuds i impressions que li ha generat la lectura de la seua obra. Està sobradament demostrat que, independentment del nivell i de l'edat de l'alumnat, aquestes experiències esdevenen un estímul positiu per als alumnes i que desperten el seu interès i curiositat. El programa, però, va molt més enllà, i, a banda de sessions sobre llibres en concret, s'ofereixen una sèrie de tallers que permeten a l'alumnat tindre un primer contacte amb la poesia, amb la il·lustració o amb el teatre. Són sessions amb una intencionalitat fonamentalment pràctica, a partir de les quals els alumnes descobriran totes les

possibilitats que ofereix la lectura d'aquests gèneres. Diversos professionals imparteixen aquests tallers arreu del territori. Després d'una valoració prèvia amb el professorat sobre l'edat i el context de l'alumnat, les sessions s'adapten i es preparen amb l'objectiu d'extraure el màxim rendiment a la sessió.

Tallers per a desenvolupar habilitats

Una altra tipologia d'activitats incloses en el programa serien aquelles en què es treballen una sèrie d'habilitats fonamentals per al desenvolupament de l'alumnat des d'un punt de vista integral. Tallers de lectura en veu alta i preparació d'un discurs per a ser llegit, de lectura dialogada i crítica dels llibres, els tallers d'escriptura creativa o sobre com fer *booktubes* serien un exemple. Es tracta de sessions molt participatives a través de les quals ens acostem a la lectura des d'àmbits diferents i sempre partint d'un punt d'interès per a l'alumnat. Diversos professionals vinculats al món del llibre i la comunicació ofereixen aquestes sessions, que estan teòricament ben acollida ja que esdevenen experiències participades i aporten un valor afegit a la lectura del llibre. Anna Moner, Fani Gràcia, Mònica Llester, Pasqual Alapont, Anna Estarri i Antoni Fluixà són només alguns dels professionals col·laboradors que fan possible aquest projecte.

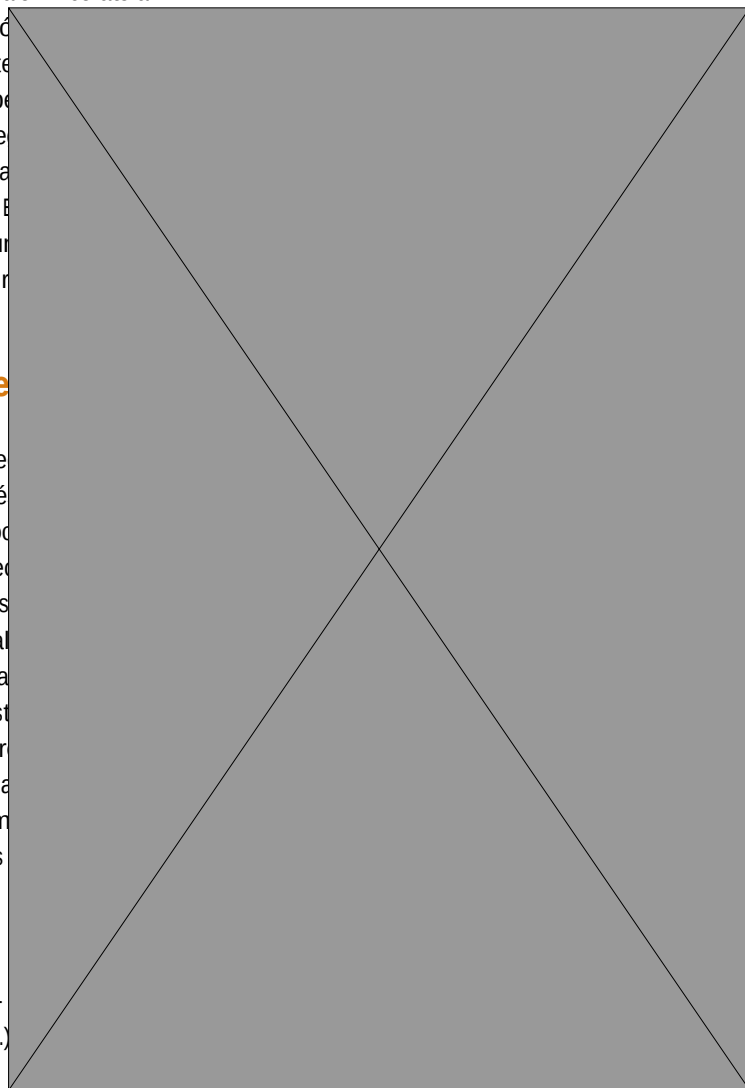
Formació per al professorat

El Programa d'Animació a la Lectura de Bromera no va dirigit, però, només a l'alumnat. Des de sempre ens hem preocupat de proporcionar als docents una sèrie de recursos que els acompanyen en aquest apassionant treball de fer lectors i lectores en valors i actituds. Els nous temps i la imperiosa necessitat d'oferir noves maneres d'acostar la lectura des de l'aula, hem promogut una sèrie de sessions de formació per al professorat on es poden desenvolupar al màxim les habilitats al centre i que tracten algunes de les qüestions clau per al foment de la lectura lector (impulsar la lectura a través de les TIC, nous recursos per al pla lector, estratègies per a fomentar la creació...)

Per últim, una altra de les sessions que s'inclou en el programa és «Com fomentar l'hàbit de llegir a casa». Conscients que el paper de la família esdevé fonamental, aquesta sessió és una invitació a les famílies a implicar-se de manera activa a través de diferents recursos, idees i suggeriments.

En definitiva, el Programa d'Animació a la Lectura de Bromera és un recurs per a donar vida als espais habituals de lectura dels més joves i una proposta per a convertir l'acte individual de la lectura en una experiència d'aprenentatge col·lectiu i en equip.

A banda de trobades amb escriptors, el Programa d'Animació a la Lectura ofereix tallers de poesia, il·lustració, teatre, lectura en veu alta, booktubes i formació per al professorat.

Rubén Trenzano:

«Hem de generar usuaris comunicatius perquè el valencià perdure»

Clàudia Campos Troncoso

Rubén Trenzano és professor de la Universitat de València i actual director general de Política Lingüística i Gestió del Multilingüisme de la Generalitat Valenciana. Trenzano reflexiona sobre els objectius del canvi en les proves d'acreditació del valencià de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià, que s'acabaran d'implementar en 2018.

«Per a dur a terme aquests canvis en les proves d'acreditació del valencià, hem de caminar de la mà de les editorials, aquestes exerceixen un paper clau en aquest nou model».

Els canvis en les proves d'acreditació de coneixements de valencià, durant l'últim any, han estat en el punt de mira de l'agenda de la política lingüística al territori valencià. Rubén Trenzano és el cap d'aquests nous canvis d'adaptació de les proves de la Junta Qualificadora de Coneixements de València al *Marc europeu comú de referència* (MECR). «D'aquesta manera el valencià s'igual a la resta de llengües europees i als nivells de coneixements lingüístics de la resta de comunitats autònomes de l'estat espanyol», explica Trenzano.

L'objectiu de les noves proves és l'adquisició de coneixements orals i pràctics de valencià. «Hem de crear parlants de la nostra llengua i apropar els exàmens a la ciutadania, traspasar la paret del títol i que els estudiants puguin usar el valencià en tots els àmbits de la nostra societat i d'aquesta manera la nostra llengua perdurarà», sentència Rubén Trenzano. El director general de Política Lingüística explicava que en aquest nou model de proves el pes dels coneixements orals s'equipara a les normes gramaticals i

que també aprofundirà més en la interacció entre usuaris, així com en la mediació lingüística, en el cas del nivell C2. Així, explica que «s'han d'actualitzar els continguts als nous temps comunicatius, el model anterior de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià quedava obsolet».

La interacció entre els alumnes a les aules serà fonamental per a superar aquestes noves proves, per això, el director general de Política Lingüística i Gestió del Multilingüisme de la Generalitat Valenciana incideix en «la necessitat de col·laborar amb els centres educatius, les escoles oficials d'idiomes, els ajuntaments i les escoles per a adults, no només pel fet que seran aquests els encarregats d'ensenyar, sinó perquè el nou nivell A1 no requerirà cap examen, sinó l'acreditació per part de les escoles que l'usuari ha adquirit una sèrie de paràmetres».

Un altre punt clau que explica el director general de Política Lingüística i Gestió del Multilingüisme de la Generalitat Valenciana és la generació de nous materials adequats als nous temps comunicatius. En aquest sen-

tit, apunta que «per a dur a terme aquests canvis en les proves d'acreditació del valencià, hem de caminar de la mà de les editorials, aquestes exerceixen un paper clau en aquest nou model». Per això planteja la importància de disposar de «materials i de recursos reals per a aprendre i superar els nous nivells de coneixement del valencià, que estiguen lluny de ser manuals d'instruccions de llengua».

Tot i que els canvis tarden a assentar-se, Trenzano es mostra convençut que «amb la faena de les editorials i la preparació dels docents en aquest nou pla, els usuaris a poc a poc aniran entenent aquests nous models i incorporant-s'hi. Sols d'aquesta manera podrem aspirar a integrar-nos en l'ALTE, la institució europea d'acreditació de llengües, de la qual formen part altres governs autonòmics o institucions importants com l'Institut Cervantes».

emociona't amb la lectura

EL NOU CANAL DE RECOMANACIONS DE **LLIBRES** **EN VALENCIÀ**

T'HAS EMOCIONAT LLEGINT?

Envia'ns un vídeo
de la teua experiència a
emocionat@bromera.com
i et regalem un llibre.

Consulta les bases completes a
www.bromera.com/emocionat

PROGRAMA
bromera

Amb la col·laboració de

